

Obvestilo o varstvu čebule, česna in šalotke

Preteklo obdobje nizkih temperatur in padavine, ki je sledile, je povzročilo, da so čebulnice zdaj izredno ogrožene. Glede na to, da se zdaj pričakuje obdobje toplejšega vremena, ki pa naj ne bi bilo stabilno, to pomeni, da so še vedno možne nevihte, je potrebno posevke čebulnic še vedno varovati pred sivo plesnijo, rjo čebulnic in tudi že čebulno plesnijo. Že v preteklem tednu pa smo opazili tudi prisotnost resarjev na čebuli iz čebulčka na Ptujskem polju.

Varstvo čebule:

Zaradi padavin in pričakovanega toplega vremena obstaja velika nevarnost napada sive plesni, bele plesni in drugih plesni na čebulah čebule, česna in šalotke, posebej tam, kjer ste uporabljali domač semenski material oz so opazne poškodbe zaradi vremenskih razmer. Pri čebuli, ki je preseгла velikost 15 cm oz ima več kot pet pravih listov je bil že pred tem zadnjim deževjem opažen tudi napad čebulne plesni. Zato je zdaj potrebno posevke varovati pred obema glivicama.

Registrirani pripravki:

Čebulna plesen Peronospora destructor	sprva pojav srednje velikih, rumenih lis ovalne oblike, posebej zjutraj, ko se posevek pogleda proti soncu, nato se na teh lisah nastanejo siva trosišča. V tem trenutku je pogosto tretiranje že neuspešno	gnojenje z dušikom v zelo nizkih odmerkih, največ 50 kg NO3- / ha	bakrov hidroksid	Champion 50 WG	2 kg/ha	3	čebula, česen, šalotka (uporaba največ 4-krat letno)
		zračen posevek brez plevla v fazi rasti listov	bakrov oksiklorid	Cuprablau - Z 35 WG	1,5 kg/ha	3	čebula, česen, šalotka (uporaba največ 1-krat letno)
		širok, vsaj štiriletni kolobar	bakrov hidroksid	CHAMP FORMULA 2 FLO	2,8 l/ha	3	čebula, česen, šalotka (uporaba največ 4-krat letno)
			bakrov sulfat	CUPROXAT	5,3 l/ha	3	čebula, česen, šalotka (uporaba največ 4-krat letno)
			mankozeb	Penncozeb 75 DG	2 kg/ha	28	uporaba na čebuli največ 4-krat letno
			azoksistrobin	Ortiva	2 l/ha	čebula 7 dni	uporaba na česnu, šalotki, poru, drobnjaku in čebuli - največ 4-krat letno
						česen, šlotka: 14 dni	S sredstvom se ne sme tretirati v vetrovnem vremenu in pri temperaturah nad 30 °C.
						por 21 dni	
	mankozeb + metalaksil-M	Ridomil Gold MZ Pepite	2,5 - 3 kg/ha	21	uporaba na česnu, šalotki in čebuli - največ 3-krat letno PREPOVEDAN NA VVO 1 IN NUV (za pridelovlce, ki so vključeni v KOPOP VOD)		

Z bakrovimi pripravki se ne priporoča se tretiranje v vročem in vetrovnem vremenu. Pri uporabi sredstev na osnovi aktivne snovi baker, je treba število tretiranj ustrezno zmanjšati, tako da letna količina uporabljenega čistega bakra na istem zemljišču ne presega 4 kg čistega bakra na ha.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARM. SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA	OPOMBE
Siva plesen čebulnih listov - Botrytis squamosa	Na listih nastanejo belo rumene nekoliko vdrtne pege obdane z vodenasto zono. Rastline propadajo.	gnojenje z dušikom v zelo nizkih odmerkih, največ 50 kg NO3- / ha	ciprodinil fludioksonil	Switch 62,5 WG*	1 kg/ha	14	uporaba 2-krat letno čebula, česen, šalotka
		zračen posevek brez plevela v fazi rasti listne mase	iprodition	Rovral Aquaflo	0,5-1,5 l/ha	21	uporaba na čebuli, česnu (samo bela gniloba), šalotki - največ 4-krat letno oz. pri česnu 1 x letno
		širok, vsaj štiriletni kolobar	fluopiram + tebukonazol	Luna Experience	0,5 l/ha	7	uporaba – največ 1-krat letno na poru in česnu samo za zatiranje rje čebulnic, porove škrlatne pegavosti in pegavosti listov česna
			Bacillus subtilis	Serenade ASO	8 l/ha	ni potrebna	samo v spomladnaski čebuli , največ 6 tretiranj na leto
			piraklostrobin + boskalid	Signum	1,5 l/ha	čebula, por, šalotka 14 dni	čebula, česen, por, šalotka, največ 2 tretiranj letno
					česen, šalotka: 21 dni		

Siva plesen Botritis cinerea =Botryotinia fuckeliana	Pojavi se pozno, med zorenjem. Čebula propada, meso pod pegami je mehko, steklasto, v skladišču se tvori obilna siva plesniva prevleka.	zmerno gnojenje z dušikom. vzdrževanje rahle zemlje - okopavanje	ciprodinil fludioksonil	Switch 62,5 WG*	1 kg/ha	14	uporaba 2-krat letno čebula, česen, šalotka
			iprodition	Rovral Aquaflo	0,5-1,5 l/ha	21	uporaba na čebuli, česnu (samo bela gniloba), šalotki - največ 4-krat letno oz. pri česnu 1 x letno
			fluopiram + tebukonazol	Luna Experience	0,5 l/ha	7	uporaba – največ 1-krat letno na poru in česnu samo za zatiranje rje čebulnic, porove škrlatne pegavosti in pegavosti listov česna
			Bacillus subtilis	Serenade ASO	8 l/ha	ni potrebna	samo v spomladnaski čebuli , največ 6 tretiranj na leto
			piraklostrobin + boskalid	Signum	1,5 l/ha	čebula, por, šalotka 14 dni česen, šalotka: 21 dni	čebula, česen, por, šalotka, največ 2 tretiranj letno
Čebulna rja Puccinia allii, Česnova rja Puccinia porii	Na listih se pojavljajo značilne pege polne spor rumene do črne barve.	zračnost nasada zmerno gnojenje z dušikom v manjših obrokih	fluopiram + tebukonazol	Luna Experience	0,5 l/ha	7	čebula, česen, por uporaba – največ 1-krat letno
			bakrov oksiklorid	Cuprablau - Z 35 WG	1,5 kg/ha	3	čebula, česen, šalotka (uporaba največ 1-krat letno)
			azoksistrobin	Ortiva	2 l/ha	čebula 7 dni	uporaba na česnu, šalotki, poru, drobnjaku in čebuli - največ 4-krat letno
						česen, šalotka: 14 dni por 21 dni	S sredstvom se ne sme tretirati v vetrovnem vremenu in pri temperaturah nad 30 °C.
piraklostrobin + boskalid	Signum	1,5 l/ha	čebula, por, šalotka 14 dni česen, šalotka: 21 dni	por, za zatiranje rje samo registracija v poru največ 2 tretiranj letno			

Bela gniloba <i>Sclerotinia cepivorum</i>	Listi rumenijo in propadajo od zgoraj navzdol. Zunanji listi čebule postanejo voščeni in gnijejo. Posebno občutljiv je česen.	širok vsaj 5 letni kolobar, pH nad 4,8, zmerno gnojenje z dušikom. vzdrževanje rahle zemlje - okopavanje	iprodition	Rovral Aquaflo	0,5-1,5 l/ha	21	uporaba na čebuli, česnu (samo bela gniloba), šalotki - največ 4-krat letno oz. pri česnu 1 x letno
					0,3 l/100 kg semena česna (za tretiranje semena)	21	dovoljeno za tretiranje semenskega materiala česna
			azoksistrobin	Ortiva	2 l/ha	čebula 7 dni	uporaba na česnu, šalotki, poru, drobnjaku in čebuli - največ 4-krat letno
						česen, šalotka: 14 dni por 21 dni	S sredstvom se ne sme tretirati v vetrovnem vremenu in pri temperaturah nad 30 °C.

Sama svetujem uporabo sistemskih pripravkov, ki imajo kombinirano delovanje tudi na sive plesni in bele plesni.

Zaradi napada resarjev dodajte ustrezen insekticid. V spodnji tabeli so navedeni registrirani insekticidi. Ob varstvu nasadov pred resarji vedno svetujem, da se škropilni brozgi doda tudi sladkor (do 5 kg/100 l vode), ker le ta privabi škodljivce in je potem učinkovitost insekticida močnejša. Ob vsaki uporabi insekticidov je potreba posebna pozornost v zvezi s čebelami. **V nasadih naj ne bo cvetočih plevelov.**

Tabela: registrirani pripravki za varstvo pred resarji

Tobakov resar <i>(Trips tabaci)</i>	Povzročča srebrnkaste pege nepravilnih oblik na čebulnih listih, ki rumenijo in se sušijo.		spinosad	Laser 240 SC	0,45 l/ha	3	Največ 3x v eni rastni sezoni
			lambda-cihalotrin	Karate Zeon	0,15 l/ha	14 por	Sredstva se ne sme uporabljati v vročem in vetrovnem vremenu. Na isti površini oziroma istem nasadu tretirati največ dvakrat v eni rastni sezoni. <u>Nevarno za čebele.</u> Zaradi zaščite čebel in drugih žuželk opravevalcev ne tretirati rastlin med cvetenjem. Ne tretirati v času paše čebel, v nasadu odstraniti vse cvetoče plevela
						28: čebula, česen šalotka	

Dovoljenje za izredno uporabo je v letu 2017 ponovno dobil pripravek Movento SC 100, vendar je registriran samo v čebuli in šalotki. Naročilnico za naročilo in dobavitelje najdete na sledeči povezavi: http://www.cropscience.bayer.si/~media/Bayer%20CropScience/SWSlavic/Country-Slovenia-Internet/Proizvodi_pdf/Movento_narocilnica_zelenjava_2017.pdf